

ISSN 0130-7061

Index 76127

მეცნიერება და ტექნოლოგიები

სამეცნიერო რეზიუმირებადი ჟურნალი

SCIENCE AND TECHNOLOGIES

SCIENTIFIC REVIEWED MAGAZINE

НАУКА И ТЕХНОЛОГИИ

НАУЧНЫЙ РЕФЕРИРУЕМЫЙ ЖУРНАЛ

№2(731)

თბილისი – TBILISI – ТБИЛИСИ

2019

გამოდის 1949 წლის
იანვრიდან,
განახლდა 2013 წელს.

**მეცნიერება და
ტექნოლოგიები**

№2(731), 2019 წ.

დამფუძნებლები:

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია
საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი
საქართველოს საინჟინრო აკადემია
საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემია
მეცნიერების ისტორიის საქართველოს საზოგადოება

CONSTITUENTS:

Georgian National Academy of Sciences
Georgian Technical University
Georgian Engineering Academy
Georgian Academy of Agricultural Sciences
Georgian Society for the History of Science

УЧРЕДИТЕЛИ:

Национальная академия наук Грузии
Грузинский технический университет
Инженерная академия Грузии
Академия сельскохозяйственных наук Грузии
Грузинское общество истории наук

სარედაქციო კოლეგია:

ა. ფრანგიშვილი (თავმჯდომარე), ი. გორგიძე (თავმჯდომარის მოადგილე), შ. ნაჩქებია (თავმჯდომარის მოადგილე), რ. ჩიქოვანი (თავმჯდომარის მოადგილე), გ. აბდუშელიშვილი, ა. აბშილავა, გ. არაბიძე, რ. არველაძე, რ. ბაბიანი (რუსეთი), ნ. ბაღათურია, თ. ბაციკაძე, გ. ბიბილეიშვილი, ვ. ბურკოვი (რუსეთი), გ. გავარდაშვილი, ზ. გასიტაშვილი, თ. გელაშვილი, ალ. გრიგოლიშვილი, დ. გურგენიძე, ბ. გუსევი (რუსეთი), ი. ელიშაკოვი (აშშ), გ. ვარშალომიძე, ს. ვასილიევი (რუსეთი), მ. ზგუროვსკი (უკრაინა), თ. ზუმბურიძე, პ. ზუნკელი (ავსტრია), დ. თავხელიძე, ა. თოფჩიშვილი, ზ. კაკულია, ვ. კვარაცხელია, გ. კვესიტაძე, ლ. კლიმაშვილი, ფ. კრიადო (ესპანეთი), მ. კუხალიშვილი, რ. ლაზაროვი (აშშ), ჯ. ლაიტმანი (აშშ), ზ. ლომსაძე, ნ. მახვილაძე, დეკანოზი ლ. მათეშვილი, მ. მაცაბერიძე, ვ. მატვეევი (რუსეთი), პ. მელაძე, ე. მეძმარიაშვილი, გ. მიქიაშვილი, თ. ნათიშვილი, თ. ნამიჩიშვილი, დ. ნოვიკოვი (რუსეთი), ს. პედროლო (იტალია), რ. ქინევიჩიუსი (ლიტვა), ვ. ჟუკოვსკი (რუსეთი), პ. რიჩი (იტალია), ფ. სიარლე (საფრანგეთი), რ. სტურუა, თ. სულაბერიძე, ფ. უნგერი (ავსტრია), ა. ფაშაევი (აზერბაიჯანი), ნ. ყავლაშვილი, ა. ჩხეიძე, გ. ცინცაძე, თ. ცინცაძე, ნ. წერეთელი, ზ. წერეთელი, გ. ხუბულური, თ. ჯაგოდნიშვილი, გ. ჯავახაძე, მიტროპოლიტი ა. ჯაფარიძე, გ. ჯერენაშვილი, ჯ. ჯუჯარო (იტალია).

EDITORIAL BOARD:

A. Prangishvili (chairman), I. Gorgidze (vice-chairman), Sh. Nachkebia (vice-chairman), R. Chikovani (vice-chairman), G. Abdushelishvili, A. Abshilava, G. Arabidze, R. Arveladze, R. Babaian (Russia), N. Bagaturia, T. Batsikadze, G. Bibileishvili, V. Burkov (Russia), A. Chkheidze, P. Ciarlet (France), I. Elishakov (USA), Z. Gasitashvili, G. Gavardashvili, O. Gelashvili, G. Giugiaro (Italy), Al. Grigolishvili, D. Gurgenidze, B. Gusev (Russia), T. Jagodnshvili, Metropolitan A. Japaridze, G. Javakhadze, G. Jerenashvili, Z. Kakulia, N. Kavlashvili, G. Khubuluri, L. Klimiashvili, F. Kriado (Spain), M. Kukhaleishvili, V. Kvaratskhelia, G. Kvesitadze, J. Laitman (USA), R. Lazarov (USA), Z. Lomsadze, N. Makhviladze, Archpriest L. Mateshvili, M. Matsaberidze, V. Matveev (Russia), E. Medzmarishvili, H. Meladze, G. Miqdashvili, O. Namicheishvili, O. Natishvili, D. Novikov (Russia), A. Pashaev (Azerbaijan), S. Pedrolo (Italy), P. Ricci (Italy), R. Sturua, T. Sulaberidze, H. Sunkel (Austria), D. Tavkhelidze, A. Topchishvili, G. Tsintsadze, T. Tsintsadze, N. Tzereteli, Z. Tzveraidze, F. Unger (Austria), G. Varshalomidze, S. Vasilev (Russia), M. Zgurovski (Ukraine), R. Zhinevichius (Lithuania), V. Zhukovski (Russia), O. Zumburidze.

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

А. Прангишвили (председатель), И. Горгидзе (зам. председателя), Ш. Начкебия (зам. председателя), Р. Чиковани (зам. председателя), Г. Абдушлишвили, А. Абшилава, Г. Арабидзе, Р. Арвеладзе, Р. Бабаян (Россия), Н. Багатура, Т. Бацикадзе, Г. Бибилишвили, В. Бурков (Россия), Г. Варшаломидзе, С. Васильев (Россия), Г. Гавардашвили, З. Гаситашвили, О. Гелашвили, Ал. Григолишвили, Д. Гургенидзе, Б. Гусев (Россия), Г. Джавахадзе, Т. Джагоднишвили, Митрополит А. Джапаридзе, Г. Джеренашвили, Дж. Джуджаро (Италия), И. Елишаков (США), Р. Жиневичус (Литва), В. Жуковский (Россия), М. Згуровский (Украина), О. Зумбуридзе, Х. Зункел (Австрия), Н. Кавлашвили, З. Какулия, В. Кварацхелия, Г. Квеситадзе, Л. Климишвили, Ф. Криадо (Испания), М. Кухалеишвили, Р. Лазаров (США), Дж. Лаитман (США), З. Ломсадзе, В. Матвеев (Россия), Протоиерей Л. Матешвили, Н. Махвиладзе, М. Мацаберидзе, Э. Медзмариашивили, Г. Меладзе, Г. Микиашвили, О. Намичишвили, О. Натишвили, Д. Новиков (Россия), С. Педроло (Италия), З. Ричи (Италия), Ф. Сиарле (Франция), Р. Стуруа, Т. Сулаберидзе, Д. Тавхелидзе, А. Топчишвили, Ф. Унгер (Австрия), А. Фашаев (Азербайджан), Г. Хубулури, З. Цвараидзе, Н. Церетели, Г. Цинцадзе, Т. Цинцадзе, А. Чхеидзе.

საგამომცემლო სახლი „ტექნიკური უნივერსიტეტი“, 2019
Publishing House “Technical University”, 2019
Издательский дом “Технический Университет”, 2019
<http://www.publishhouse.gtu.ge>

შინაარსი

გეოფიზიკა

ლ. შენგელია, გ. კორძახია, გ. თვაური, მ. ძაძამია. საქართველოს ზოგიერთი დიდი მჟინვარის უკანდახევა და სრული დნობის განსაზღვრა კლიმატის მიმდინარე ცვლილების ფონზე.....9

სოციოლოგია

გ. მელაძე, ნ. კობახიძე. ახალბაზრების დასაქმების პრობლემები ზრდასრულების ასაკში გადასვლის კონტექსტში..... 21

ალბოლოგია

ლ. კუხალიაშვილი. იმერეთის ზოგიერთი დაცული ტერიტორიის მღვიმეებისა და მათი მიმდებარე რაიონების წყალმცენარეების შესწავლისათვის (Bacillariophyta).....35

ენერგეტიკა

ლ. გუგულაშვილი, თ. ისაკაძე, ე. სადალაშვილი, გ. გუგულაშვილი. ღზუმიანი კომპრესორის ცილინდრში მაცივარ-აბენტის ორსაფეხურიანი კუმშვის განხორციელების შესაძლებლობა.....45

გ. ლაჭავა, ბ. ილურიძე, მ. ჯიხვაძე, ქ. ვეზირიშვილი, ქ. მჭედლიძე, ე. ფანცხავა. ბიონერგეტიკა საქართველოში და მისი განვითარების პერსპექტივები52

მასალათმცოდნეობა

რ. ტაბიძე, გ. თავაძე, ნ. ხიდაშელი, გ. გორდუხიანი, ნ. გონჯილაშვილი. მაღალმტკიცე თუჯის მიღების ახალი ტექნოლოგიის შემუშავება.....57

კვების მრეწველობა

რ. მელქაძე, თ. მეგრელიძე, თ. კობალიანი, ქ. კინწურაშვილი. კავკასიური ღება – არბუთინის მიღების პერსპექტიული ნედლეული66

ახალი ტექნოლოგიები

გ. გუგულაშვილი, თ. ისაკაძე, ლ. პაპავა, ე. სადალაშვილი, მ. რაზმაძე. საკვები პროდუქტების შრობის ახალი მეთოდი 73

სასურსათო ტექნოლოგია

თ. საჩანელი, ლ. ამირანაშვილი, ლ. გურგენიძე, ნ. გაგელიძე. ქართული ტრადიციული ყველის - თუშური გუდას ქიმიური შედგენილობა79

რკინიგზის ტრანსპორტი

ბ. დიდუბაშვილი, მ. ჩალაძე, ტ. კოტრიკაძე, ვ. ვაშაკიძე. საქართველოში არსებული კორტების მდებარეობა, მათი განვითარებისა და ახალი კორტების მშენებლობის აპროექტირება.....84

სოფლის მეურნეობა

ლ. თორთლაძე. საქართველოს მთიანეთში მესაქონლეობის არსებული პრობლემები90

მეღვინეობა

ნ. ბაღათურია, მ. ლოლაძე. ქურორტის ბაღამუშავების ხერხის გავლენა ღვინისა და ღვინის დისტრილაციის ხარისხზე..... 101

ნ. ბაღათურია, მ. ლოლაძე. სხვადასხვა ფაქტორის გავლენა ღვინოში არსებული მინერალური ნივთიერებების შემცველობაზე..... 106

ლინგვისტიკა

ბ. ახობაძე. ეკონომიკური ტერმინოლოგიის ქართულ ენაზე თარგმნის თავისებურება 112

ავტორთა საჩუქარად..... 117

CONTENTS

GEOPHYSICS

L. Shengelia, G. Kordzakhia, G. Tvauro, M. Dzadzamia. RETREAT OF SOME LARGE GLACIERS OF GEORGIA AND DETERMINATION OF THEIR EXPECTED FULL MELTING DATA DUE TO CURRENT CLIMATE CHANGE	9
--	---

SOCIOLOGY

G. Meladze, N. Kobakhidze. PROBLEMS OF YOUTH EMPLOYMENT IN THE CONTEXT OF ADULTHOOD TRANSITION	27
---	----

ALGOLOGY

L. Kukhaleishvili. TO THE STUDY OF CAVE ALGAE OF IMERETI PROTECTED AREAS AND THEIR SURROUNDINGS (BACILLARIOPHYTA)	35
--	----

ENERGETICS

L. Gugulashvili, T. Isakadze, E. Sadaghashvili, G. Gugulashvili. POSSIBILITY OF IMPLEMENTATION OF TWO-LEVEL COMPRESSION IN THE CYLINDER OF PISTON COMPRESSOR.....	45
G. Ghatchava, B. Iluridze, M. Jikhvadze, K. Vezirishvili, K. Mchedlidze, E. Pantskhava. BIOENERGETICS IN GEORGIA AND ITS DEVELOPMENT PERSPECTIVES	52

MATERIALS SCIENCE

R. Tabidze, G. Tavadze, N. Khidasheli, G. Gordeziani, N. Gonjilashvili. DEVELOPMENT OF NEW TECHNOLOGY OF GETTING THE HIGH-STRENGTH CAST IRON.....	57
--	----

FOOD INDUSTRY

R. Melkadze, T. Megrelidze, T. Kopaliani, K. Kintzurashvili. CAUCASIAN RHODODENDRON – PERSPECTIVE OF RAW MATERIAL FOR ARBUTIN PRODUCTION.....	66
--	----

NEW TECHNOLOGIES

G. Gugulashvili, T. Isakadze, L. Papava, E. Sadaghashvili, M. Razmadze. NEW METHOD FOR DRYING OF FOOD PRODUCTS	73
---	----

FOOD TECHNOLOGY

T. Sachaneli, L. Amiranashvili, L. Gurgenidze, N. Gagelidze. CHEMICAL COMPOSITION OF TRADITIONAL GEORGIAN CHEESE – TUSHURI GUDA	79
--	----

RAILWAY TRANSPORT

B. Didebashvili, M. Chaladze, T. Kotrikadze, V. Vashakidze. STATE OF EXISTING PORTS IN GEORGIA, PROSPECTS OF THEIR DEVELOPMENT AND CONSTRUCTION OF NEW PORTS84

AGRICULTURE

L.Tortladze. EXISTING PROBLEMS OF CATTLE-BREEDING IN THE MOUNTAINOUS AREAS OF GEORGIA90

WINE MAKING

N. Baghaturia , M.Loladze. INFLUENCE OF GRAPE PROCESSING TECHNIQUE ON THE QUALITY OF WINE AND DISTILATE101

N. Baghaturia , M.Loladze. INFLUENCE OF VARIOUS FACTORS ON THE MINERAL CONTENT OF WINE106

LINGUISTICS

B. Akhobadze. PECULIARITIES OF TRANSLATION OF BUSINESS TERMINOLOGY INTO GEORGIAN112

TO THE AUTHORS ATTENTION117

СОДЕРЖАНИЕ

ГЕОФИЗИКА

Л. Д. Шенгелия, Г. И. Кордзахия, Г. А. Тваури, М. Ш. Дзадзамия. ОТСТУПЛЕНИЕ НЕКОТОРЫХ БОЛЬШИХ ЛЕДНИКОВ ГРУЗИИ И ПРОГНОЗ ИХ ПОЛНОГО ТАЯНИЯ В СВЯЗИ С ТЕКУЩИМ ИЗМЕНЕНИЕМ КЛИМАТА9

СОЦИОЛОГИЯ

Г. Г. Меладзе, Н. Д. Кобахидзе. ПРОБЛЕМЫ ЗАНЯТОСТИ МОЛОДЁЖИ В КОНТЕКСТЕ ПЕРЕХОДА ОТ МОЛОДОГО К ВЗРОСЛОМУ ВОЗРАСТУ21

АЛЬГОЛОГИЯ

Л. К. Кухалеишвили. К ИЗУЧЕНИЮ ВОДОРΟΣЛЕЙ ПЕЩЕР И ПРИЛЕГАЮЩИХ К НИМ ТЕРРИТОРИИ НЕКОТОРЫХ ОХРАНЯЕМЫХ РАЙОНОВ ИМЕРЕТИИ (BACILLARIOPHYTA)35

ЭНЕРГЕТИКА

Л. Т. Гугулашвили, Т. А. Исакадзе, Э. З. Садагашвили, Г. Л. Гугулашвили. ВОЗМОЖНОСТЬ ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ ДВУХСТУПЕНЧАТОГО СЖАТИЯ В ЦИЛИНДРЕ ПОРШНЕВОГО КОМПРЕССОРА45

Г. О. Гачава, Б. Р. Илуридзе, М. Дж. Джихвадзе, К. О. Везиришвили, К. Г. Мchedlidze, Э. В. Панцхава. БИОЭНЕРГЕТИКА В ГРУЗИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ ЕЕ РАЗВИТИЯ52

МАТЕРИАЛОВЕДЕНИЕ

Р. Г. Табидзе, Г. Ф. Тавадзе, Н. З. Хидашели, Г. А. Гордезиани, Н. Д. Гонджилашвили. РАЗРАБОТКА НОВОЙ ТЕХНОЛОГИИ ПОЛУЧЕНИЯ ВЫСОКОПРОЧНОГО ЧУГУНА57

ПИЩЕВАЯ ПРОМЫШЛЕННОСТЬ

Р. Г. Мелкадзе, Т. Я. Мегрелидзе, Т. З. Копалиани, К. М. Кинцурашвили. КАВКАЗСКИЙ РОДОДЕНДРОН – ПЕРСПЕКТИВНОЕ СЫРЬЕ ДЛЯ ПОЛУЧЕНИЯ АРБУТИНА66

НОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ

Г. Л. Гугулашвили, Т. А. Исакадзе, Л. Т. Папава, Э. З. Садагашвили, М. Д. Размадзе. НОВЫЙ МЕТОД СУШКИ ПИЩЕВЫХ ПРОДУКТОВ73

ПИЩЕВАЯ ТЕХНОЛОГИЯ

Т. З. Сачанели, Л. Л. Амиранашвили, Л. Р. Гургенидзе, Н. А. Гагелидзе. ХИМИЧЕСКИЙ СОСТАВ ТРАДИЦИОННОГО ГРУЗИНСКОГО СЫРА – ТУШУРИ ГУДА79

ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНЫЙ ТРАНСПОРТ

Б. Ш. Дидебашвили, М. И. Чаладзе, Т. И. Котрикадзе, В. Р. Вашакидзе. СОСТОЯНИЕ СУЩЕСТВУЮЩИХ ПОРТОВ В ГРУЗИИ, ИХ РАЗВИТИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ СТРОИТЕЛЬСТВА НОВЫХ ПОРТОВ.....	84
---	-----------

СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО

Л. А. Тортладзе. ПРОБЛЕМЫ ГОРНОГО СКОТОВОДСТВА ГРУЗИИ	90
--	-----------

ВИНОДЕЛИЕ

Н.Ш. Багатурия, М.Т. Лоладзе. ВЛИЯНИЕ СПОСОБА ПЕРЕРАБОТКИ ВИНОГРАДА НА КАЧЕСТВО ВИННОГО ДИСТИЛЛЯТА	101
Н.Ш. Багатурия, М.Т. Лоладзе. ВЛИЯНИЕ РАЗЛИЧНЫХ ФАКТОРОВ НА СОДЕРЖАНИЕ МИНЕРАЛЬНЫХ ВЕЩЕСТВ В ВИНЕ	106

ЛИНГВИСТИКА

Б. Ахобадзе. ОСОБЕННОСТИ ПЕРЕВОДА НА ГРУЗИНСКИЙ ЯЗЫК ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ТЕРМИНОЛОГИИ.....	112
---	------------

К СВЕДЕНИЮ АВТОРОВ	117
---------------------------------	------------

რედაქტორები: ლ. გიორგობიანი, დ. ქურიძე, მ. პრეობრაჟენსკაია
კომპიუტერული უზრუნველყოფა ქ. ფხაკაძის

გადაეცა წარმოებას 23.04.2019, ხელმოწერილია დასაბეჭდად 20.06.2019. ქაღალდის
ზომა 60X84 1/8. პირობითი ნაბეჭდი თაბახი 7,5.

საგამომცემლო სახლი „ტექნიკური უნივერსიტეტი“, თბილისი, კოსტავას 77

Verba volant,
scripta manent
